

Materiály k samostudiu

Úterý 23.6. 2020

Třída 8.B

ČESKÝ JAZYK

ČESKÝ JAZYK (MLUVNICE) – ÚTERÝ 23. 6. 2020

I. kontrola zadání ze dne 18. 6. 2020

1. Doplni vynechaná slova.

Národním jazykem Čechů, **Moravanů** a Slezanů je **čeština**, která patří do skupiny **slovanských** jazyků. Ovšem v různých komunikačních situacích nemluvíme stejně. Jinak hovoříme v **neoficiálním** projevu (doma, s přáteli), jinak v projevu **oficiálním** (ve škole, na úřadě). Čeština je tedy souborem několika jazykových útvarů. Rozlišujeme také několik typů projevů. **Mluvený** projev (ústní komunikace) a **psaný** projev. U obou typů projevů hraje roli míra jejich připravenosti.

2. Všechna nespisovná slova převed' do spisovné podoby.

- televizor, stůl, **stehovat**, květina, kluk, skříň, lajna, svíčka, rádio, **čára**, **moucha**, **okno**, mucha, vokno

3. a) Urči, co znamenají následující nářeční výrazy ve spisovné češtině.

- klíšťo** piják
- borůvka** černá jahoda
- sukně** sokňa
- bonbón** bumbík
- ústa** papula
- novtat se** nedlůbat se

b) Výrazy z bodu a) doplni ve správném tvaru do následujících vět.

- a) **Nedlůboj se** v tom jídle.
- b) Až to všechno sníš, můžeš si vzít **bumbík**.
- c) V lese jsem chytila **píšťka**.
- d) Když budeš drzý, dostaneš přes **papulu**.
- e) Půjdeme do lesa na **černé jahody** a uděláme si z nich kynutý koláč.
- f) Obleč si tu **sokňu**, gatě se k tomu nehodí.

4. Podívej se, jak se liší jazyk různých nářečních skupin. Poté větu převed' do spisovného jazyka.

a) střečeské nářečí: **Prý ta strouhanka musí být čerstvá.**

Prej ta strouhanka musí bejt čerstvá.

b) hanácké nářečí:

Pré ta stróhanka musí bét čerstvá.

c) moravkoslovenské nářečí:

Prý ta strúhanka musí být čerstvá.

d) lašské nářečí:

Pry ta struhanka musí byt čerstva.

5. Podívej se na mapu nářečí České republiky a urči, do kterých nářečních oblastí patří následující slova.

lůka, bejt, búfka, sused, rohlik, bék, mejt se, chvíle, brók

5. lóka – hanácká, bejt – středočeská, búřka – moravskoslovenská, sused – moravskoslovenská, rohlík – lašská, bék – hanácká, mejt se – středočeská, chvíle – lašská, brók – hanácká

6. Přečti si následující text.

V letě na kolobutach v Komeňaku sem se **tolikrazy** rozbil pysk a kolena, že už bych tam moh mít svoju hvězdu s otiskem kolen tajak maju ty holyvudske celebrityty. Loni sem to **ešťě** vylepšil, **bo** sem dostal od Blanki k narozkam bicikel a hned pfy prvň **izdě** sem přeletěl pŕes řydítka tajak Lajka.

Chapu, že se lidi **buřa**, jak dŕu od rana do večera a maju stejň **chechtaku**, nebo **aji** meň, jak ini, co pobiraju **enem** davki. (týdeník 5plus2)

a) Text je psán:

a) obecnou češtinou

b) lašským nářečím

c) hanáckým nářečím

b) Jak zní spisovný ekvivalent tučně vtištěných slov?

tolikrazy – tolikrát, ešťě – ještě, bo – neboť, izdě – jízďe, buřa – bouří, chechtaku – peněz, aji – i, enem – jenom

7. a) V následujících ukázkách označ slova nespisovná a urči, k jakému nespisovnému útvaru náleží.

- a) Test z **ajiny** byl **brnkačka**, ale test z **bioly** byl **hustej**. **slang**
b) Levé křídlo vyráží do **brejku**, rána **šajtlí** lehce **olízla** břevno a zápas končí **plichtou**. **slang**
c) Pošleme ho na **cétéčko**, provedeme **lumbáku** a počkáme, až dorazí výsledky z **histolky**. **profesní mluva**
d) Už **deš?** Nebuď tam **díóho**. Tak **su** ráda, že **su** sama zas. **nářečí**

b) Vyjádři obsah sdělení a–d spisovně.

12

- b) a) Test z angličtiny byl jednoduchý, ale test z biologie ne.
b) Levé křídlo vyráží do protiútku, rána vnějším nártem lehce tečovala břevno a zápas končí nerozhodně.
c) Pošleme ho na CT, provedeme lumbální punkci a počkáme, až dorazí výsledky z histologie.
d) Už jdeš? Nebuď tam dlouho. Tak jsem ráda, že jsem zase sama.

II. Nové zadání

Pracovní list – vypracuj jednotlivé úkoly do SŠ

8. Přečti si promluvu, která se odehrála v obchodě.

Dobrej den vespolek, chtěl bych si koupit nějaký fusekle, ale aby byly vopravdu dobrý. Takový, co se tam noudělá hned nějaká doura a něco vydržej. Nejrádši bych, aby byly modný nebo černý. Rozumíte, co chcu, no?

- Kterým jazykovým útvarem je text napsán?
- Která slova v textu působí nepatřičně?
- Proč jsou tato slova a jazykové prostředky v této komunikační situaci nevhodné?

9. Soutěž pro dvojice: podívejte se na následující dva obrázky. Každý z dvojice si vybere jeden z nich. Zkuste popsat situaci, kterou na svém obrázku vidíte. Užívejte pouze spisovnou češtinu. Nespisovné výrazy si druhý z dvojice zapisuje na papír. Vyhrává žák s menším počtem nespisovných slov. Každý musí mluvit 1 minutu.

10. a) Doplně do následujícího textu nářeční slova z nabídky.

klóhá, pomalo, čoňo, bel, Olomóca

Pan Cófál jede z .....do Létovle, abo viděl rodné dornek hanáckyho obra Drásala. Jede staró Škodó. O motoresta Zlatá Křepelka stojí polecajt.

„Dobré deň!“ zdraví polecajt.

„Aby .....dobré, pane polecajt.“ odpovída Cófál.

„Meslim, pane řidič, že to dnes dost ....., dávete bacha, ať si někde nenabijete .....!“ radí polecajt.

„Děkojo, já pojedu .....!“ odpověděl Cófál a jel dál na Létovel.

(vzhledem k povaze úlohy není uveden zdroj textu; upraveno)

- O jaký typ nářečí se jedná?
- Vysvětli význam slova *klóhá* a *čoňo*.
- Přečti text ve spisovné češtině.

11. Rozhodni o pravdivosti následujících tvrzení.

Slovo *holka* je hovorové.

Obecná čeština je spisovná.

Hovorové výrazy jsou přípustné i v písemném oficiálním projevu.

Slovo *lípka* je lékařský professionalismus.

Čeština nepatří mezi západoslovanské jazyky.

PRAVDA/LEŽ

PRAVDA/LEŽ

PRAVDA/LEŽ

PRAVDA/LEŽ

PRAVDA/LEŽ

MATEMATIKA

Úterý 23. 6. PS str. 242 A -7, A – 8, A – 9.

ANGLICKÝ JAZYK

Anglický jazyk – (Panošová) 23. 6. 2020

Prostuduj si poslední letošní gramatiku „Time clauses“ – v pracovním sešitě s. 73 odstavec 6.2. (probráno na online hodině s paní učitelkou Šulovou).

Pravidlo je jednoduché: Časové věty jsou uváděny časovými spojkami - when, after, before, until/till, as long as, as soon as, while.

Po časových spojkách je ve větě místo budoucího času čas přítomný!

- I'll write it **when** I **come** back. (Napíše to, až se vrátím).
- **While** you **do** your homework, I'll make diner. (Zatímco budeš dělat DÚ, připravím večeři).

Učivo procvič v PS strana 56/1, 2.

Ful.:

Kdo chodí na online výuku a na konzultace do školy, cvičení z učebnice tento týden již dělat nemusí;-)

PS - 65 / 5,6,7,8

DĚJEPIS

První světová válka (1914-1918)

Konec války

Válka skončila pro naprosté vyčerpání zdrojů.....i lidí....

- Zapište si o tzv. brestlitevském míru(str.161) - kdy, kdo s kým jej uzavřel.

- Zapište si, kdo byl Thomas W. Wilson (str.168-169, piš podrobně - jeho socha stojí před pražským hl.nádražím...víte proč?)
- Z návrhu Wilsonova programu si všimni bodu 10 - o čem je?
- Kdy a kde bylo podepsáno příměří?
- K věci z [youtube](#): (nic nepiš, jenom koukej):
- **Apokalypsa - 1.světová válka - 5.díl** ([podívejte se na prvních 5min filmu](#) - uvidíte podmínky na jižní frontě - boj "kolmo nahoru"!))
- **První světová válka v barvě - 6.díl** (díl má 47min - koukněte na celý nebo od [28:45 - 39:50](#) (jen 10 min koukání) nebo [21:25](#) (jen asi 25min koukání;-)) *//prosím zkuste mít respekt k pamětníkům, kteří ve filmu hovoří, je jim v době natáčení cca 102let!*

Konec! :-)

A až budete o prázdninách courat Čechami, věnujte pozornost tomu, že v KAŽDÉ visce mají na náměstí pomník obětem "Velké války"....

Pěkné prázdniny a uvidíme se v září!

Doporučuji vám k přečtení světoznámou útlou [knížku Na západní frontě klid](#)(čtěte, nekoukejte na žádný film; ne statistika ani strategie; jen pohled z pozice vojáka/pěšáka....)... Třeba možná se budete divit, proč patřila mezi literaturu, kterou posléze Hitler nechal pálit...

PŘÍRODOPIS

Téma: **Opakování**

Co si pamatuješ o svalstvu?

<https://www.skolasnadhledem.cz/game/1999>

<https://www.skolasnadhledem.cz/game/2000>

Co si pamatuješ o pohlavní soustavě?

<https://www.skolasnadhledem.cz/game/2024>

Co si pamatuješ o vývinu člověka?

<https://www.skolasnadhledem.cz/game/2025>

Co si pamatuješ o obdobích života?

<https://www.skolasnadhledem.cz/game/2026>